

Norwegian Centre for Violence
and Traumatic Stress Studies

Foreldres emosjonelle reaksjoner i behandling av traumatiserte barn og unge

**Understanding terror and violence in the lives of children and
adolescents**

Oslo, 23.-24. September

Tonje Holt

Hvorfor tenker vi at fokus på foreldres reaksjoner og foreldredeltakelse er viktig i traumebehandling?

- Foreldrene er de viktigste støttespillerne i barnas liv

Alisic et al. (2011)

- Flere studier har vist at det er sammenheng ml foreldre og barns reaksjoner etter traumer

Chemtob et al. (2009); Cohen (2009); Dyb et al. (2009)

Foreldre av barn som har opplevd traumer

- Opplever naturlig nok sterke emosjonelle reaksjoner når barna har opplevd traumatiserende hendelser
Elliot & Carnes (2001)
 - Derfor viktig å ta disse emosjonelle reaksjonene på alvor

Hvordan og hvorfor hjelpe foreldrene i behandling

Foreldrenes posisjon ift barnets opplevde traume

- Visste ikke om det
- Opplevd traume sammen med barnet
- Foreldre selv overgriper
- Traume som har berørt hele familiesituasjonen
- Har opplevd egne traumer

Foreldres emosjonelle reaksjoner

- Uro/ stress
- Skam
- Skyld
- Depresjon

Foreldrestil/ praksis

- Unnvikende
- Engstelig og urolig
- Overbeskyttende
- Ettergivende

Hjelpe foreldrene i behandling:

- Psykoedukasjon
- Foreldreferdigheter
- Fokuserer på foreldres egne traumerelaterte reaksjoner

Hvordan og hvorfor hjelpe foreldrene i behandling

Foreldrenes posisjon ift barnets opplevde traume

- Visste ikke om det
- Opplevd traume sammen med barnet
- Foreldre selv overgriper
- Traume som har berørt hele familiesituasjonen
- Har opplevd egne traumer

Foreldres emosjonelle reaksjoner

- Uro/ stress
- Skam
- Skyld
- Depresjon

Foreldrestil/ praksis

- Unnvikende
- Engstelig og urolig
- Overbeskyttende
- Ettergivende

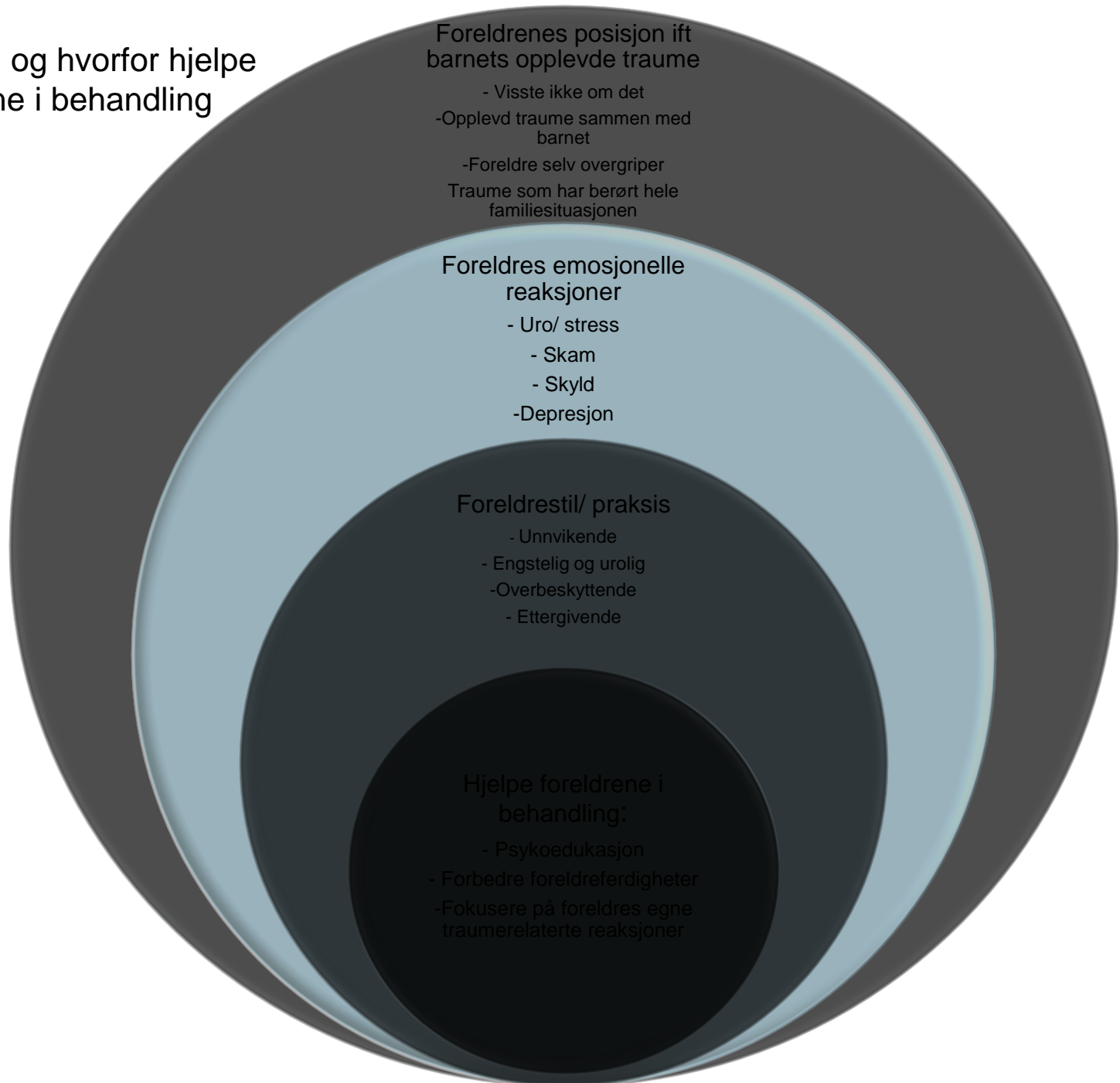
Hjelpe foreldrene i behandling:

- Psykoedukasjon
- Forbedre foreldreferdigheter
- Fokusere på foreldres egne traumerelaterte reaksjoner

Foreldrenes posisjon ift barnets opplevde traume

- Foreldre får først i etterkant vite om det som skjedde
- Foreldrene opplevde traumet sammen med barnet
- Traumet har skjedd i en intrafamiliær kontekst hvor foreldrene har visst om traumet og kjenner overgriper
- Tap og sorg, for eksempel dødsfall i nær familie
- Foreldre er selv overgriper
- Foreldre har opplevd egne traumer tidligere

Hvordan og hvorfor hjelpe foreldrene i behandling

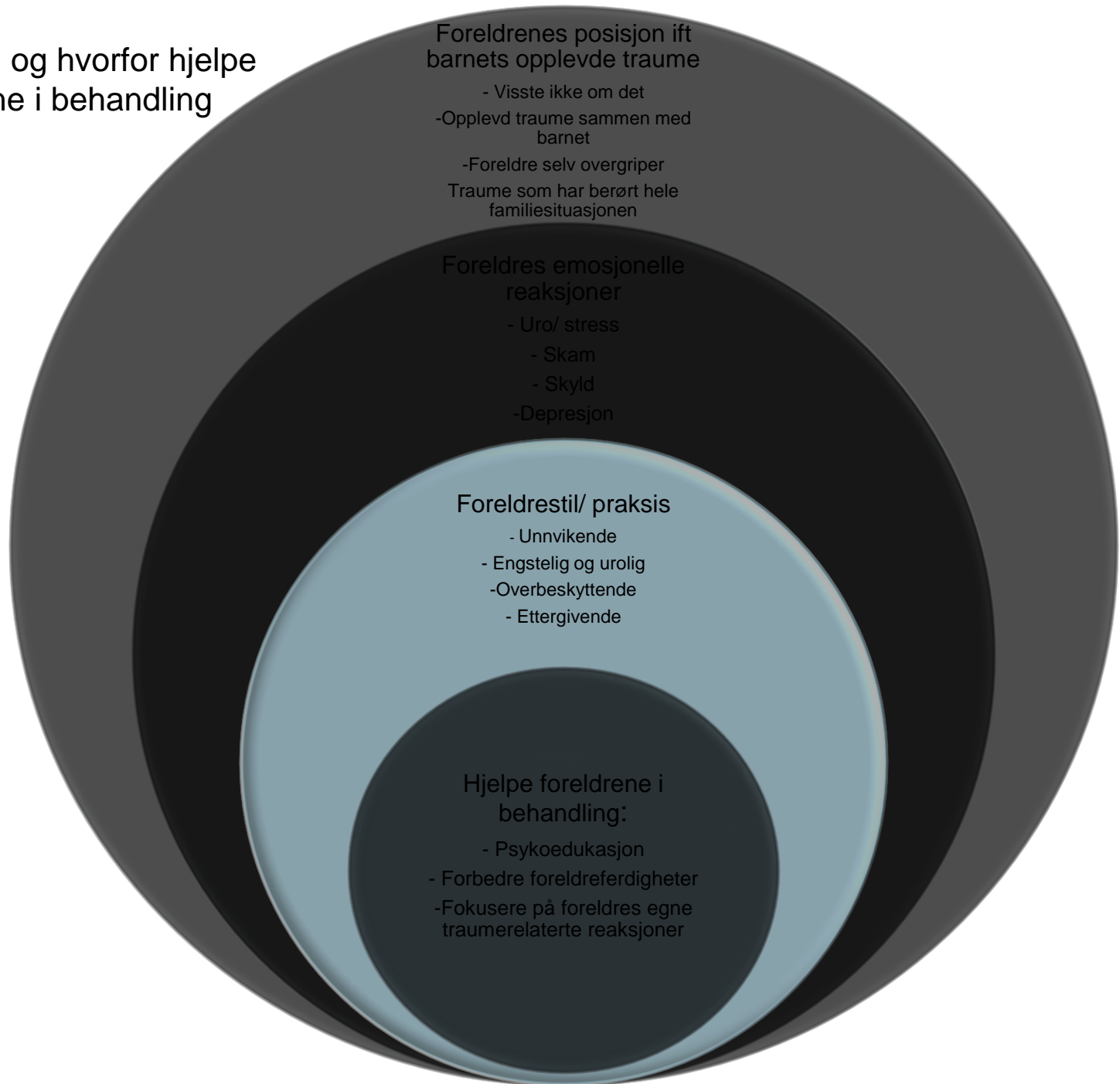

Foreldrenes emosjonelle reaksjoner

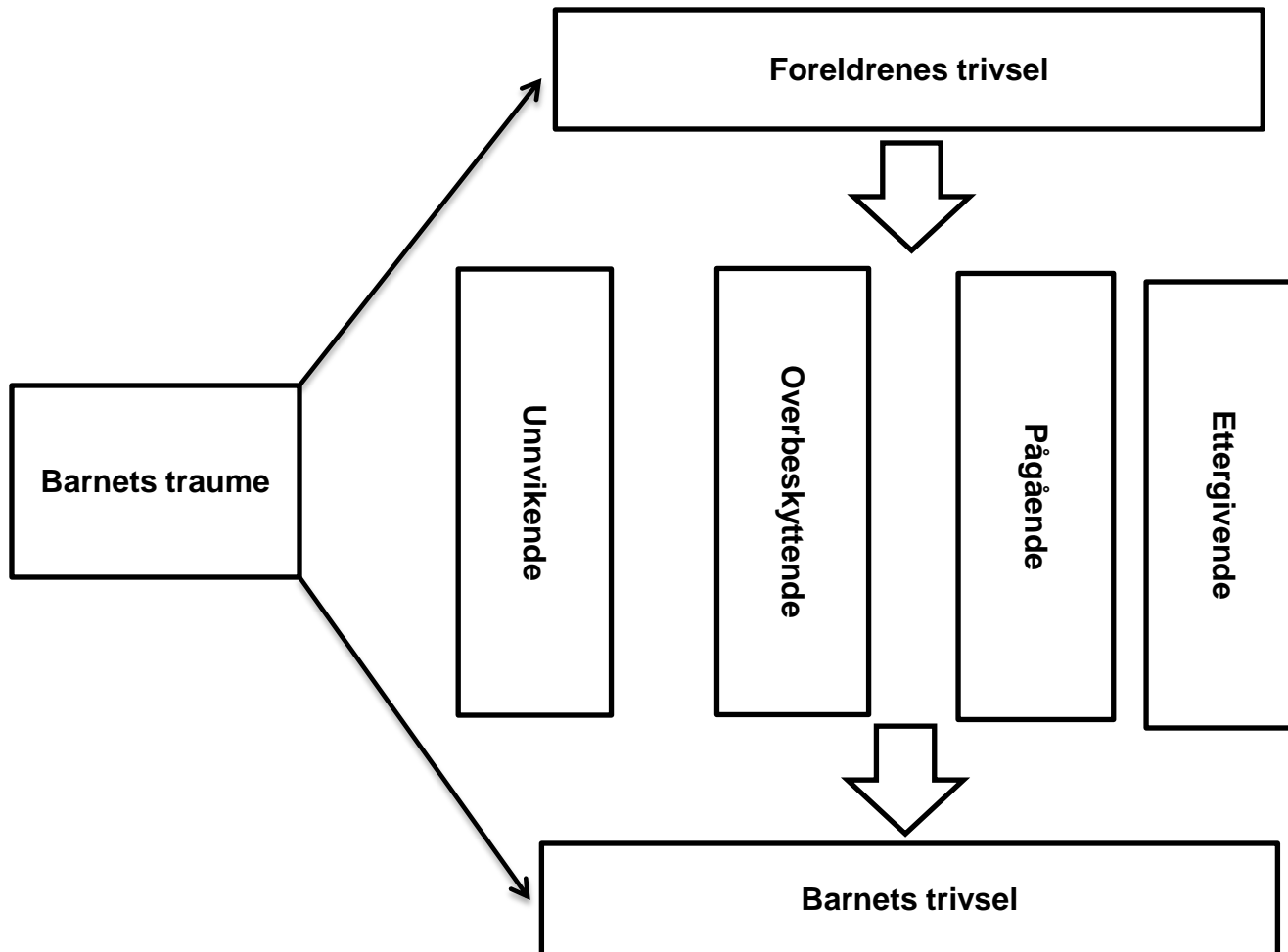
- Stress/ uro
- Skyld
- Skam
- Depresjon

Holt, T., Cohen, J. A., Mannarino, A. & Jensen, T. K. (2013). Parental Emotional Response to Children's Traumas. Accepted for publication in Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma.

Hvordan og hvorfor hjelpe foreldrene i behandling

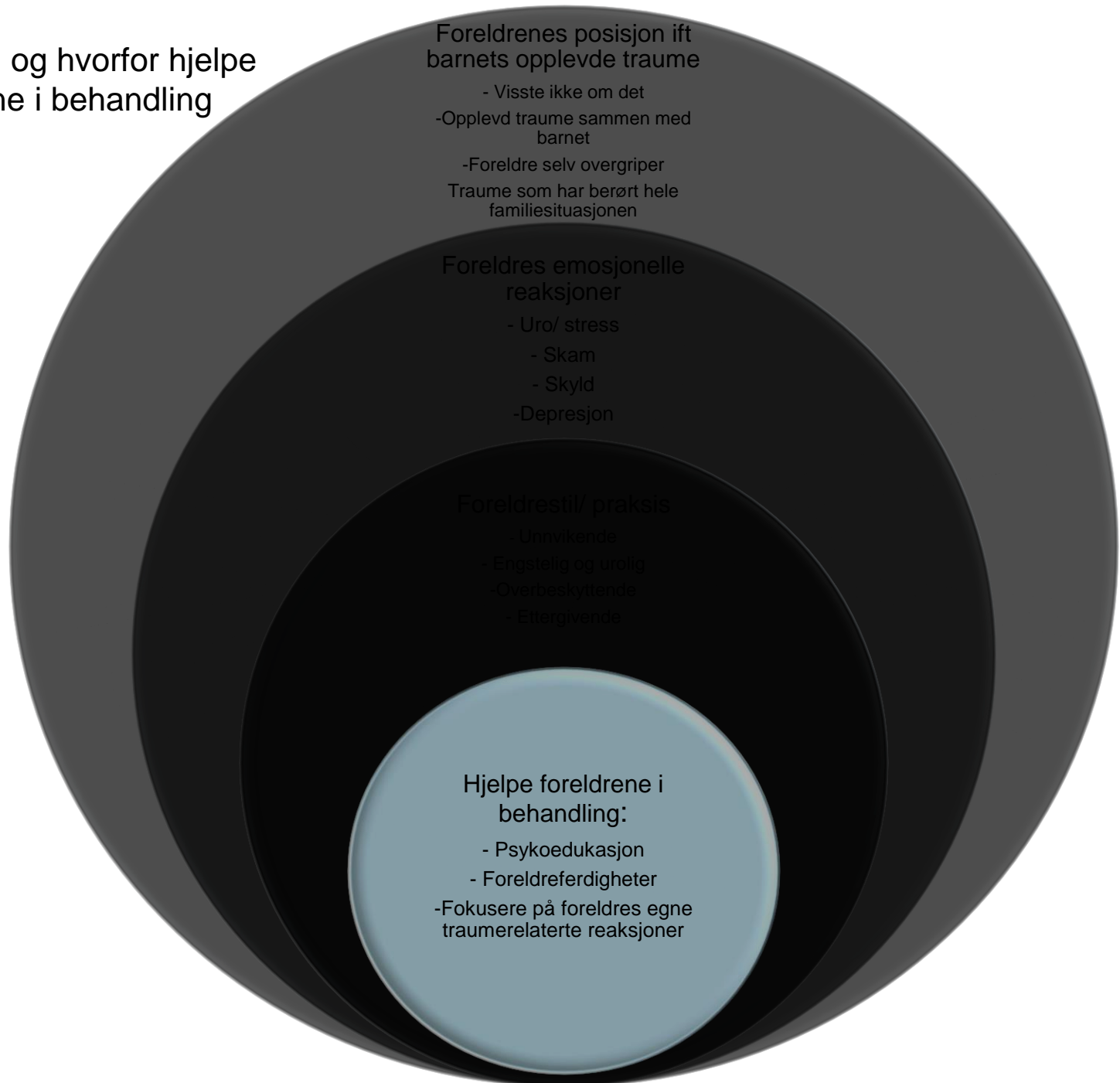

Ulike foreldrestiler som kan forsterke de negative reaksjonene til barnet etter traumatiserende hendelser

Basert på Shceeringa & Zenah's modell (2001)

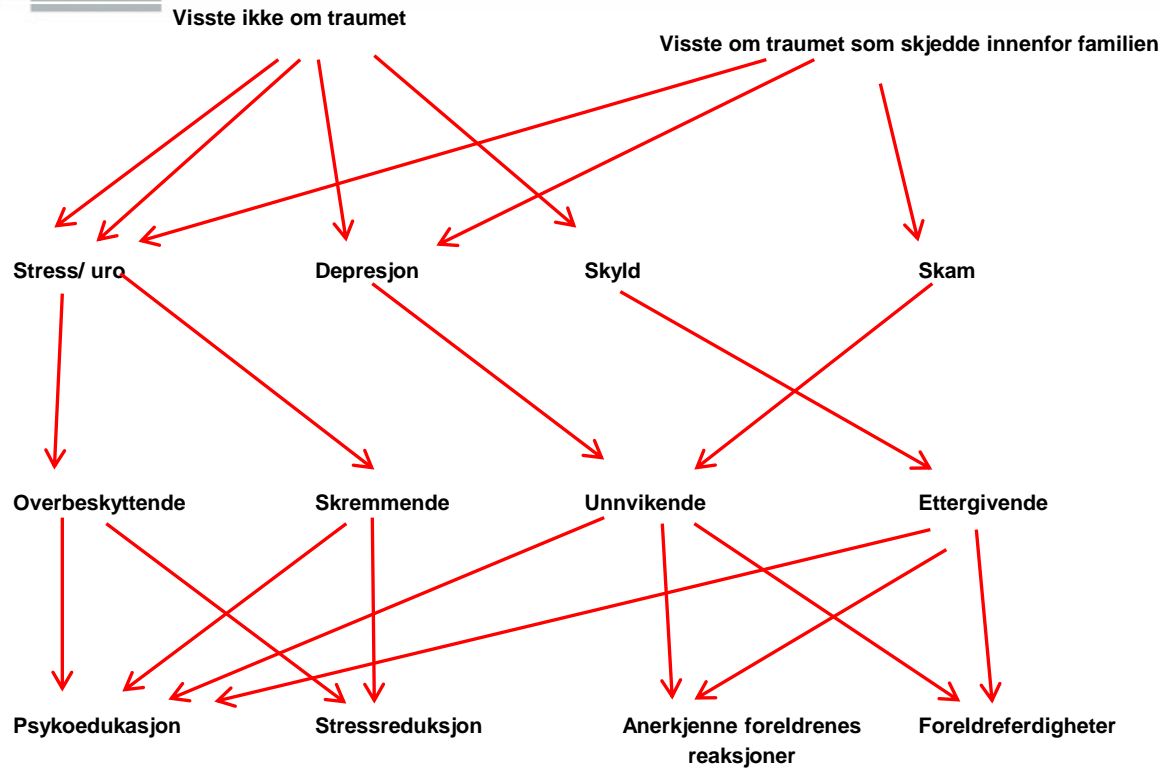
Hvordan og hvorfor hjelpe foreldrene i behandling

Hjelpe foreldrene i behandling

- Psykoedukasjon
 - Annen forståelse av barnets vansker
 - Normalisering av egne reaksjoner
- Foreldreferdigheter
 - Rose barnet
 - Tydelighet og forutsigbarhet (grensesetting)
- Foreldrenes egne traumerelaterte reaksjoner
 - Anerkjennelse foreldrenes reaksjoner og bekymringer
 - Kan dra nytte av stressreduksjonsteknikker som barnet lærer

Derfor: Sentralt å vurdere foreldres reaksjoner i en kontekst. Et eks

Hva med behandling? - resultater fra vår studie

- Virker TF-CBT også på foreldrene?
- Kan eventuelt barnets bedring forklares gjennom foreldrenes bedring?

Måleinstrumenter

Parental Emotional Reactions Questionnaire (PERQ)

(Cohen and Mannarino, 1996)

- Jeg har vært oppskaket over det barnet mitt har opplevd

Center for Epidemiologic Studies Depression Scale (CES-D)

(Radloff, 1977).

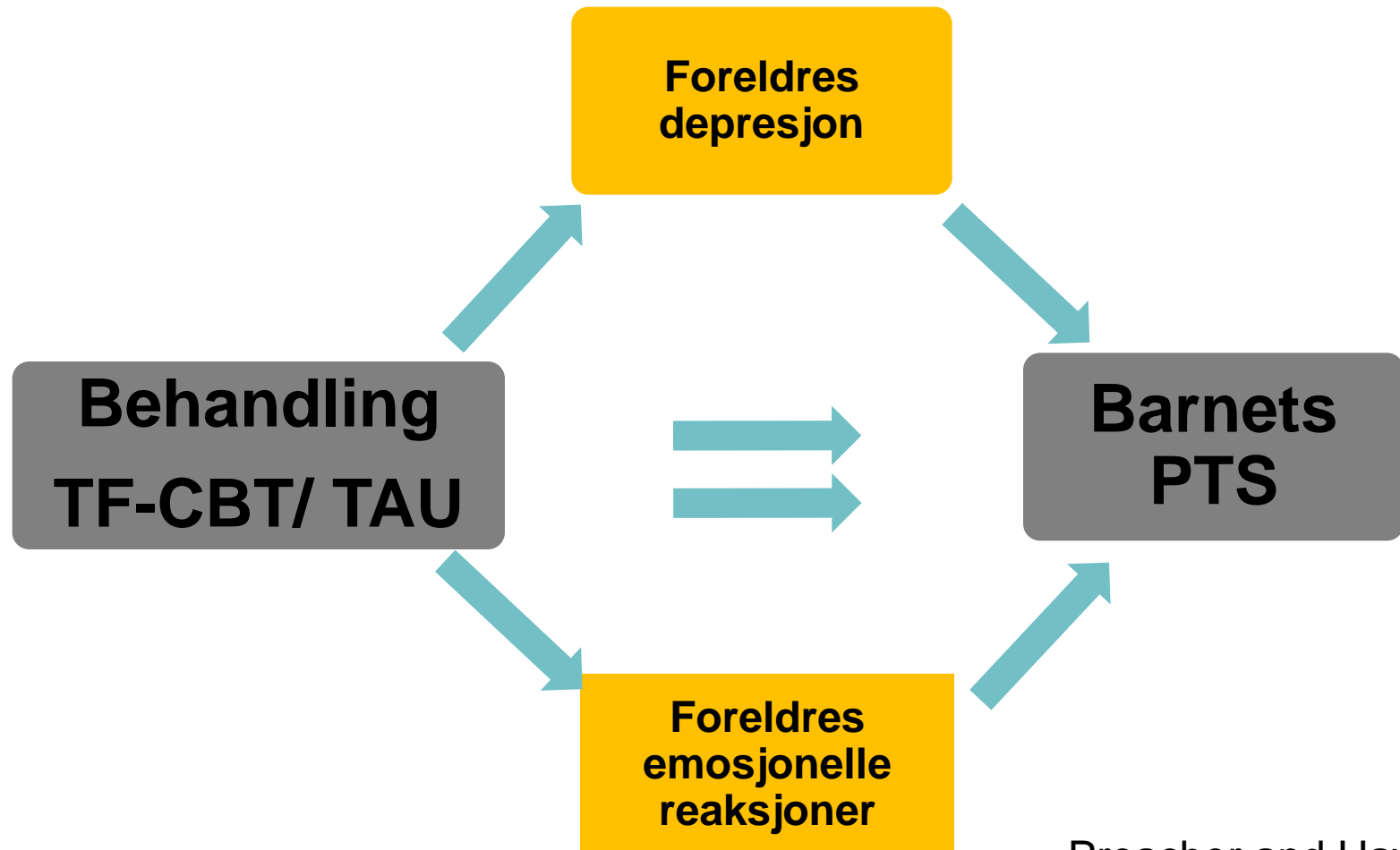
- Jeg har følt at alt jeg har gjort har vært et ork

Foreldrene blir også bedre, men i begge behandlingsgrupper

Foreldres depresjon

Foreldres emosjonelle reaksjoner

Men kan barnas effekt av behandling forklares gjennom foreldrenes bedring?

Preacher and Hayes, 2008

Ikke i dette utvalget

Sammendrag

- Selv om foreldrenes stress og depresjon ble redusert fra før til etter terapi, kunne ikke denne reduksjonen forklare den forskjellen vi så mellom TF-CBT og TAU i behandlingseffekt
- Vi trenger mer forskning som kaster lys over sammenhengen mellom foreldres reaksjoner og barnets bedring i behandling av barn og unge utsatt for traumer.

Kliniske implikasjoner

- Det er likevel viktig å involvere foreldrene i behandlingen
- Men; for å redusere barnets traumerelaterte vansker er det kanskje andre mekanismer som er viktigere

Norwegian Centre for Violence
and Traumatic Stress Studies

Takk for oppmerksomheten

tonje.holt@nkvts.unirand.no